

МІНДЕЛЯ

M

МІНДЕЛЯ

diasporiana.org.ua

МАНДАЛЯ

MANDALA

diasporiana.org.ua

COMPANHIA BRASILEIRA DE ARTES GRÁFICAS
RIO DE JANEIRO — 1980

МАНДАЛЯ

ТЕКСТИ Й ВИТИНАНКИ:
BIPA BOBK

MANDALA

TEXTO Y MANDALA:
WIRA WOWK

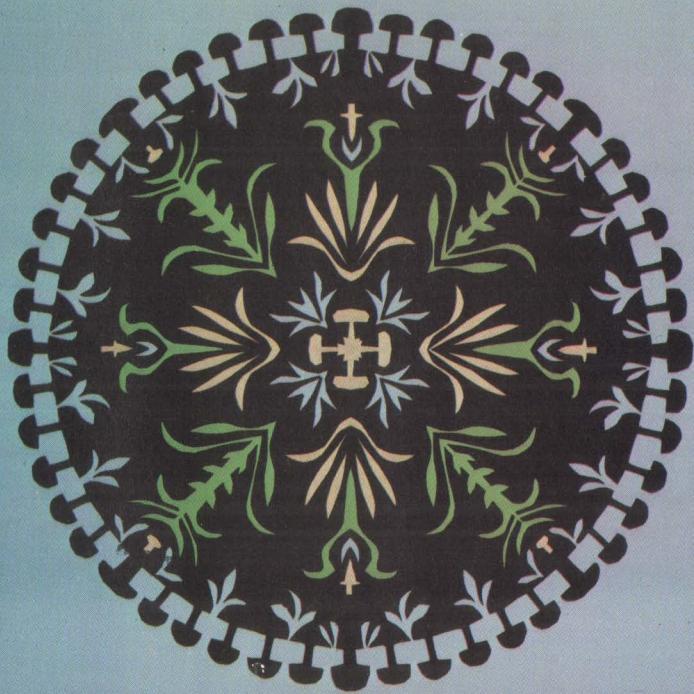
VERSIÓN ESPAÑOLA DEL UCRANIANO:
MARIA DE LOURDES MARTINI

MANDALA

TEXTS AND MANDALAS:
WIRA WOWK

TRANSLATION FROM UKRAINIAN:
AÏLA DE OLIVEIRA GOMES

©COPYRIGHT WIRA SELANSKI

© 1980, 1981, 1982
The Art Institute of Chicago

MANDALA

El de mil nombres erigió,
con su sabiduría,
sobre el principio del orden,
gigantesco mandala.

Así, cada mandala
guarda una migaja del orden.
Y cada orden,
una gota de sabiduría.
Y cada sabiduría guarda en sí
uno de Sus mil nombres.

МАНДАЛЯ

Тисячайменний спорудив
своєю премудрістю
на принципі ладу.
велетенську мандалю.

Так кожна мандаля
береже окрушину ладу,
а кожний лад окрушину мудrosti,
а кожна мудрість ховає в собі
одне з Його тисяч імен.

ГРИБИ Й ЛІЛЕЙ
HONGOS Y LILIOS
MUSHROOMS AND LILIES

ПРИМОР'Я
RESTINGA
BEACH RIDGE

MANDALA

The One with one-thousand names
in His wisdom
from the principle of order raised
an all-embracing Mandala.

So each mandala gathers
a crumb of the order
and each crumb of the order —
a drop of wisdom,
and each drop of wisdom keeps
one of His thousand names.

POETA

El de mil nombres le ordenó
soportar su propia obra
y ser cual pez
de la hondura salada
sobre el cual se acuestan
toneladas de agua
y el cual la propia naturaleza
reventaría,
no fuera el peso de lo alto.

ПОЕТ

Тисячойменний велів
двигнути власну творчість
і стати подібним до риби
солоних глибин,
на яку налягли
тисячі тонн води
і яку рознесла б
власна природа,
якби не верхня вага.

ГОЛУБА ЗІРКА
ESTRELLA AZUL
BLUE STAR

THE POET

AT309

The One with one-thousand names
told him to support his own work —
to be like the fish
of the salty depths,
upon which are piled up
tons of water,
and which by Nature itself
could be blown-up —
but for the weight of the height.

ASTRÓLOGO

Él se adentra en el universo
y busca descifrar
runas de los círculos sagrados
para quedarse sin peso.

Y El de mil nombres dice:
"Yo te hice de tal manera
que cada conocimiento
multiplique cien veces
tu peso terreno."

ЗВІЗДАР

Він пронизує всесвіт
і намагається відчитати
руни святих хороводів,
щоб стати безтяжним.

А тисячойменний мовив:
"Я тебе так створив,
що кожне пізнання
множить стократно
твій земний тягар."

ПОВНЯ МІСЯЦЯ В ВІКНІ
LUNA LLENA EN LA VENTANA
FULL MOON AT THE WINDOW

THE ASTROLOGER

He pierces the universe
and tries to decipher
the runes of the sacred rings
to become weightless.

And the One with one-thousand names
says: "I made you so
that each new grain of knowledge you get
centuplicates your weight."

VACA SAGRADA

La vaca sagrada,
a la puerta del templo,
engalanada con privilegios,
con sus cuernos rompió
la eternidad.

El peregrino, de hinojos,
no vio, detrás de la reja,
cómo lloraba Dios, el ignoto.

СВЯТА КОРОВА

Свята корова
стала в браму святині,
рогами прошила вічність
вся обвішана привілеями.

Паломник навколішках
не чув, як за плетивом брами
плакав непізнаний Бог.

ЯЛИНКИ
PINOS
PINE TREES

THE SACRED COW AGAGAV

The sacred cow
at the temple's door —
draped in privileges —
with her horns has torn
eternity.

Kneeling the pilgrim
did not hear, beyond the door,
the moan of the unknown God.

LOCO

En la feria gritaba el loco:
“Si encuentras un ser humano,
besa la tierra
y levanta las manos al cielo.

Yacen por el suelo
fragmentos de figuras
de áspera piedra.

Si encuentras un ser humano,
viste una túnica blanca
y planta un árbol.”

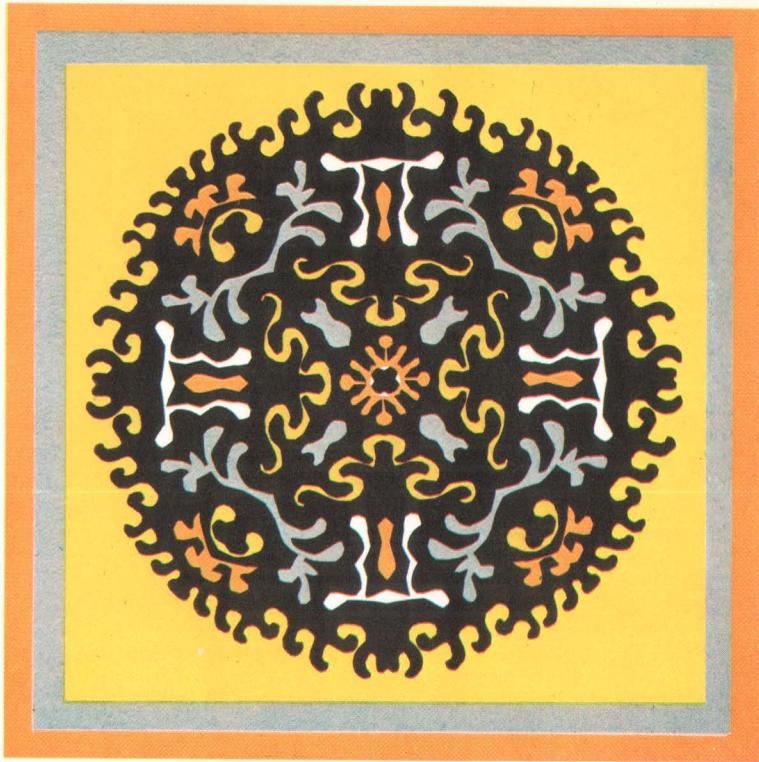
БЛАЗЕНЬ

На базарі кричав блазень:

"Коли зустрінеш людину,
поцілуй землю
і зведи руки до неба.

Лежать усюди уламки фігур
з шорсткого каменю.

Коли зустрінеш людину,
вдягни білу сорочку
і посади дерево."

ЧОРНА МАНТИЛЬЯ
MANTILLA NEGRA
BLACK MANTILLA

THE FOOL

A fool cried out at the fair:
“If you come across a human being,
kiss the soil,
raise your hands to the skies.

Upon the soil lie
crumbling figures
of hard stone.

If you come across a human being,
put on a white gown
and plant a tree.”

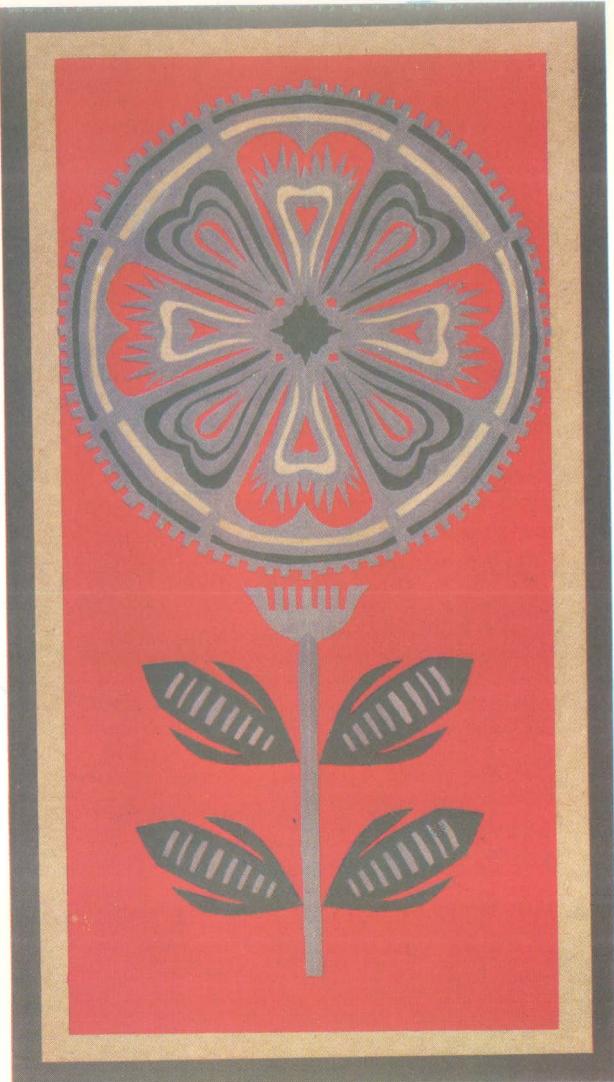
LA VIRGEN DEL AMPARO

La Virgen del Amparo
vistió al niño negro del suburbio
con el manto de su pelo.

A ella no le importó que él no fuera su hijo.

ПОКРОВА

Покрова плащем волосся
вдягнула негреня з передмістя,
не питала, чи власна дитина.

OUR LADY OF SHELTER

Our Lady of Shelter
with the cloak of her hair has clad
the suburban negro child.

She didn't mind he was not her Son.

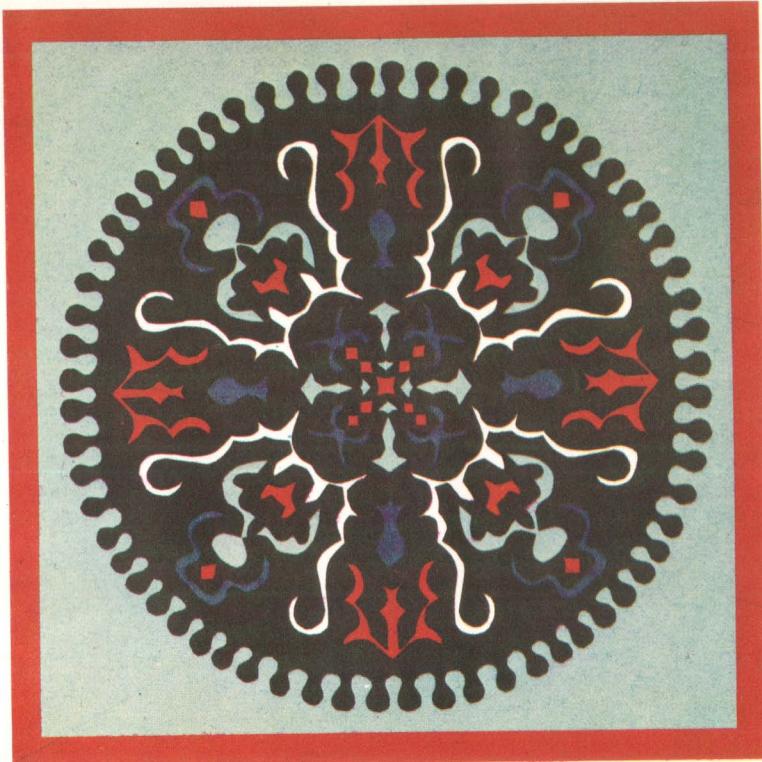
MENDIGO

Si nadie oye
la música del reloj
que llena la plaza,
si la oye el viejo mendigo
en la solera de la iglesia antigua,
él es el más rico de todos.

ЖЕБРАК

Коли ніхто не слухає
музики з каріону,
що наливає площу,
тільки старий жебрак
на порозі ще старшої церкви, —
то нині він найбагатший.

ВІТРЯЧОК
MOLINO DE VIENTO
WINDMILL

КОРОЛІВСЬКА ПЕЧАТЬ
SELLO REAL
ROYAL SEAL

THE BEGGAR

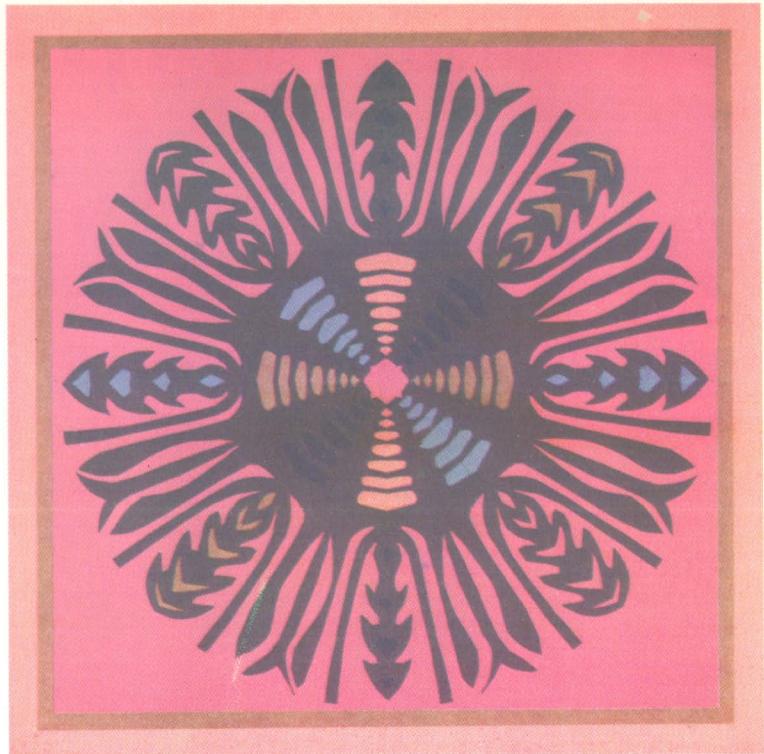
If nobody hears
the chime of bells
which fills up the square;
if only the old beggar
at the door of the old church
hears it —
he is today the richest man of all.

SABIO

Quien se admiraba que el sabio
se sentara en la solera,
no sabía que la piedra
donde descansa un rey
se vuelve trono.

МУДРЕЦЬ

Хто дивувався, чому мудрець
сидить на порозі,
не знов, що камінь,
де спочиває король,
стає престолом.

РОЖЕВИЙ БУДЯК
CARDO DE COLOR ROSA
PINK THISTLE

THE WISEMAN

Whoever wonders at the wiseman's
resting on the door steps
does not know that the stone
upon which a king rests
becomes a throne.

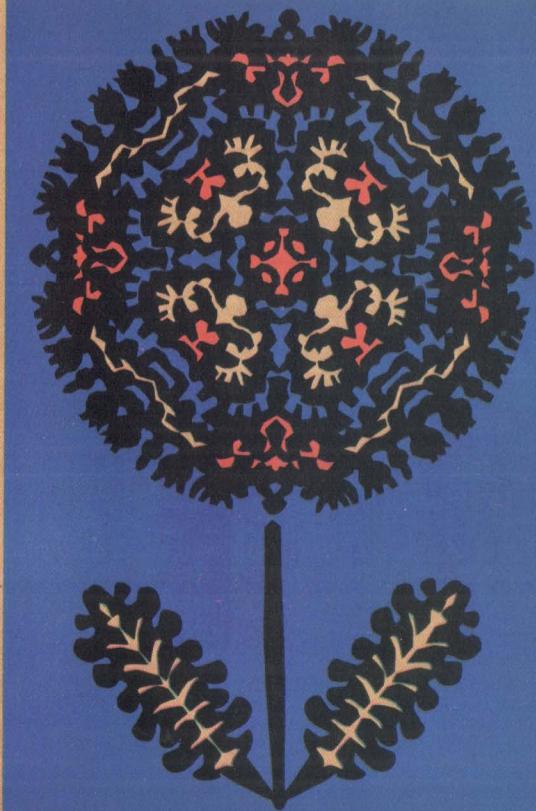
SAMURAI

Samurai al discípulo:

"Para que seas maestro de armas,
sé antes maestro en el juego del micado.
Antes de partir un pelo a lo largo,
arregla una telaraña.
Antes de destruir un reino,
edifícate."

САМУРАЙ

Самурай учневі:
"Щоб стати майстром шпаги,
будь майстром гри мікадо.
Заки розколеш волос,
направ павутину.
Заки зруйнуєш царство,
збудуй себе."

THE SAMURAI

The Samurai to his disciple:

"Before being a master-at arms,
be a master of the mikado.
Before splitting a hair,
mend the spider's web.
Before destroying a kingdom,
build yourself."

CESTOS

El negro vende cestos
sencillos y de varios colores
por el mismo precio.

"No vendo sino cestos, señora,
la belleza la doy gratis."

КОШИКИ

Негр розпродує кошики
сирі й мальовані, одноцінні.
"Я продаю лиш кошики, дона,
задурно даю красу."

КВІТКА З ЧОРНОЇ МЕРЕЖІ
FLOR DE ENCAJE NEGRO
FLOWER OF BLACK LACE

ПАПОРОТЬ
HELECHO
FERNS

BASKETS

The Negro sells baskets —
plain ones and colourful —
for the same price.

"I sell only baskets, Ma'am —
beauty is gratis."

LÁGRIMAS

La india enseñaba al niño
a llorar:
"Lágrimas por ti mismo
son inundación y diluvio.
Lágrimas por otro
son lluvia contra sequía."

СЛЬОЗИ

Індіянка вчила дитину плакати:
"Сльози за себе —
повінь і потоп.
Сльози за других —
дощ на посуху."

ГІЛКИ
RAMOS
TWIGS

TEARS

The Indian woman taught the child
about weeping:

"Tears for yourself
turn into floods, deluges.
Tears for your brethren
become rain for drought."

GUERRERO

Camino bajo la hoz de la muerte
con la cabeza erguida.
Camino bajo la rama con frutos
con la frente inclinada.

ВОЇН

Я йду під косою смерти
на повний ріст.

Я йду під гілкою в яблуках
з похилим чолом.

ХРИЗАНТЕМА
CRISANTEMO
CHRYSANTHEMUM

THE WARRIOR

I walk under the sickle of death
with raised head.

I walk under the fruitful bough
with bent brow.

ZAPATERO REMENDÓN

En la esquina de la calle,
zapatero portugués
clava clavos en mis tacones.

También el orfebre
clava piedras
en la corona del rey.

ШВЕЦЬ

На розі вулиці
португальський швець
вбиває кільки в закаблуки.

Так золотар
викладає ціарську корону
самоцвітами.

КАВОВА МЕРЕЖА
ENCAJE CAFÉ CON LECHE
COFFEE-COLOURED LACE

THE SHOEMAKER

At the street corner
the Portuguese shoemaker
nails my heels down.

Thus the jeweller
sets stones
in the king's crown.

ENCAJERA

La acurrucada mujer de los encajes de bolillos
— el encaje fijado con alfileres sobre el cojín —
tejió con sus dedos nudosos
un cinturón a la tierra.

Sólo la palma
lo ve por la ventana
y se lo cuenta al viento.

МЕРЕЖАЛЬНИЦЯ

Та скоцюрблена
плетільниця мережок
нашпилених на подушині
кощавими пальцями
намережала
пояс для земної кулі.

Тільки пальма
заглядає в вікно
й переказує вітрові.

MAK
AMAPOLA
POPPY

THE LACEMAKER

The wrinkled maker of bobbin lace —
her web pinned to a cushion —
with her knotty fingers has woven
girdle enough for the earth.

Only the palm-tree
spying through the window
has told it to the wind.

JARRO

El viejo desdentado y el jarro roto
se miran el uno al otro.

Sonríe el viejo: "No importa
que un día se rompa el jarro
que fiel llevaba el agua a su pueblo.
Él seguirá llevándola,
con viburno y pavo real,
en las leyendas de los nietos."

ГЛЕК

Беззубий дід і пощерблений глек
дивилися один на одного.
Дід усміхнувся: "Байдуже,
коли кінчаеться глек,
що вірно носив людям воду.
Він буде ж її носити
— з калиною й павою —
в легендах онуків."

СОЛНЧЕВОЕ КОЛЕСО
RUEDA DEL SOL
THE WHEEL OF THE SUN

THE JAR

The cracked jar
and the broken old man
look at each other.

The old man smiles:
“Never mind
if the jar is cracked,
which has faithfully carried
water for people;
it will still hold it on —
among peacocks and viburnum —
in the grandchildren’s legends.”

HERRERO

Cuando alguien reprocha
al herrero que forja
gigantescas herraduras
hasta la madrugada,
contesta el martillo
echando chispas
de iras de estrellas.

КОВАЛЬ

Коли докоряють,
навіщо коваль виковує
аж до світанку
велетенські підкови,
то їм у відповідь
молот відкрешує
іскрами люті зорі.

КОЛЕСО ЩАСТИЯ

RUEDA DE LA FORTUNA

THE WHEEL OF FORTUNE

THE BLACKSMITH

If one is startled
that the blacksmith
should hammer huge horseshoes
till sunrise,
his hammer will in answer
brandish sparks
of wrathful stars.

PESCADOR

El joven pescador
estuvo pescando toda la noche
la dicha en escamas de oro
que escurre de la malla de la red.

El viejo pescador:
"Vete en el barco a pescar peces."

РИБАЛКА

Юний рибалка ловив цілу ніч
щастя в золотих лусках,
(воно стікає плетивом сіті.)

Старий рибалка:
"Виплини по рибу."

ПОЛУМ'ЯНЕ СОНЦЕ
SOL FLAMANTE
FLAMING SUN

THE FISHERMAN

All night through
the young fisherman has tried to catch
fortune's golden fins
that drip from the meshes of his net.

The old man tells him:
"Sail on, catch fish!"

ÁRBOL DE FLOR ROJA

El mandarín quiso cortar
el árbol seco
frente a la pagoda,
pero pensó mejor
e hizo de él un monumento.

Está escrito:
“El árbol dio toda su sangre a la flor.
Enseguida murió.”

ВОГОНЬ — ДЕРЕВО

Мандарин надумав зрубати
сухе вогонь-дерево
перед пагодою,
але потім задумався
і зробив з нього пам'ятник.

Написано:
"Вогонь-дерево
дало свою кров на цвіт,
потім усохло."

СОНЦЕ В ПОЛУНОЧІ
SOL DE LA MEDIANOCHE
MIDNIGHT SUN

THE FLAMBOYANT

The Mandarin wanted to fell
the withered flamboyant
in front of the pagoda.
But he reconsidered:
"Make a monument of it."

There now one reads:
"The flamboyant
gave all its blood to the blossom,
then died."

HÉROE

El héroe rechazó
la lámpara de Aladino,
el capuz encantado,
las zapatillas voladoras.
“Con tal aparato”, dijo,
“yo no tendría ningún valor.”

ГЕРОЙ

Герой відмовився
від Алядинової лампи,
від шапки-невидимки,
від летючих капців.
"З тим крамом", сказав,
"не бути моїй заслузі."

ТРОЯНДИ Й ТЕРНЯ
ROSAS Y ESPINAS
ROSES AND THORNS

THE HERO

The hero renounced
Aladdin's lamp,
the magic hood,
the flying slippers.
"How high", he asked,
"with such a ballast
could ascend my worth?"

PECADORA

Cuando corrían los justos
para tirar piedras a la pecadora,
clamaban por ley y sentencia divina.

Cuando corrían los justos,
llenos de ira sagrada,
se ahondaron en la tierra hasta las rodillas.

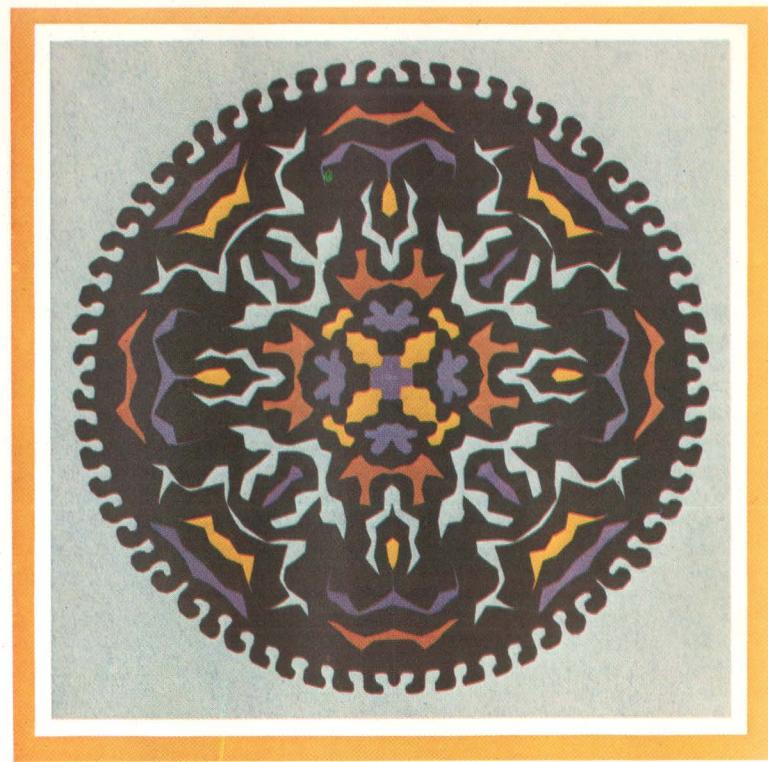
Vieron, delante de sí,
flotar en el aire la pecadora,
más transparente que la flor del cerezo.

ГРІШНИЦЯ

Коли праведні бігли
каменувати грішницю,
кликали право і Боже свідоцтво.

Коли праведні бігли,
повні святого гніву,
позападали по коліна в землю.

Уздріли перед собою
грішницю, що стояла в повітрі
прозоріша, ніж пелюстка черешні.

КРИЛАТИ ЖАБИ
SAPOS ALADOS
WINGED TOADS

THE SINNER

When the just ran
to stone the woman,
they claimed for divine decrees and the law.

When the just ran,
filled with sacred wrath,
they sank to the knees into the sand.

Before them the woman
hovered more transparent
than the cherry blossom.

PRESTIDIGITADOR

Después del espéctaculo,
declaró el prestidigitador
que sombrero de copa sobre la cabeza
no añade ni una pizca a la altura,
pues el hombre se mide por dentro.

ШТУКАР

Після виступу штукар заявив,
що шапокляк на голові
не надробляє росту ні на шаг,
бо людину міряють із середини.

ЛАСТИВКИ
GOLONDRINAS
SWALLOWS

THE MAGICIAN

After the show
the magician said
that a top-hat on
doesn't make a man
an inch taller —
man is measured inwardly.

NUBE

La misma nube con flecos dorados
la ve el monge como templo,
el peregrino, como árbol,
el joven, como alas al vuelo.

ХМАРА

Ту саму хмару з золотими торочками
чернець бачить як храм,
подорожній як дерево,
а юнак — наче крила в лєті.

СНІЖИНКА
CRISTAL DE NIEVE
SNOW-FLAKE

CLOUD

The same gold-tasseled cloud:
to the monk it is a temple,
to the wanderer, a tree,
to the youth, — flying wings.

CRISTAL DE NIEVE

Para la bayadera, un cristal de nieve
es una danzarina entre el cielo y la tierra,
para el sediento, immaculado maná,
para el niño, mandala en manga oscura,
para el poeta, chispa en la cara de la luna,
para la huérfana, lágrima que llora el sol,
para Dios, simplemente un cristal de nieve.

СНІЖИНКА

Баядерці сніжинка —
балерина між небом і землею,
спраглому — манна пречиста ні для кого,
дитині — мандаля на темному рукаві,
поетові — іскра в обличчі місяця,
сироті — сльоза на лиці сонця.

А Богові — просто сніжинка.

МІСЯЦЬ В ОЗЕРІ
LUNA EN EL LAGO
MOON UPON THE LAKE

THE SNOW-FLAKE

To the temple dancer a snow-flake
is a ballerina aloft between earth and sky;
to the child, a mandala on a dark sleeve;
to the poet, a spark on the moon's face;
to the orphan, a tear on the sun's cheek;
to God, a snow-flake.

ESPEJO

Pregunta el espejo
a la esbelta muchacha
en su traje con adornos:
“¿Cómo eres?”

Años después,
toma él en sus manos,
suavemente,
un pelo gris y una arruga
se sumerge en los ojos cansados
y pregunta:
“¿Quién eres?”

ДЗЕРКАЛО

Дзеркало питаеться
стрункої дівчини в мальованім одязі:
"Яка ти?"

По літах, лагідно,
бере в руку зморшку і сивий волос,
западає в утомлені очі:
"Хто ти?"

ЧОРНИЙ РОМЕН
MARGARITA NEGRA
BLACK DAISY

THE MIRROR

The mirror asks
the slender girl
in painted dress:
"What are you like?"

Years later it takes
a grizzled hair and a wrinkle
sweetly in its hands,
plunges into weary eyes
and asks:
"Who are you?"

MONTAÑA

Cuando el eremita descalzo
se confesó a la montaña,
el perdón de los pecados
fue profundo silencio...

Cuando vino el conquistador,
sobre el pecho la cruz bendita,
oro de los Incas,
tronó la montaña desde sus raíces
y rebosó de la copa
la maldición de la lava.

ГОРА

Коли пустельник ішов
босоніж горі сповідатися,
глибоким мовчанням
гора прощала провини.

Коли прийшов завойовник
(на грудях свячений хрест —
золото інків),
гора загриміла з кореня
і чашею перелився
ляви вогненний проклін.

16
23
25

THE MOUNTAIN

When the hermit
confessed himself to the mountain,
the pardon of his sins
was a deep silence.

In came the conqueror —
Incan gold on his chest
(the sacred cross):
the mountain thundered,
the cup overflowed
a flaming curse.

RÍO

El joven se despedía
y el cacique lo llevó al río:
“Río de la fuente,
fiel a sus orígenes,
fluye inmortal.”

РІЧКА

Юнак прощався,
і вождь попровадив його до ріки:
"Річка з джерела,
вірна своїй породі,
плине безсмертна."

КВІТКА З СИНІМИ ВІЯМИ
FLOR DE PESTAÑAS AZULES
FLOWER WITH BLUE EYELASHES

ГРЕЦЬКІ ВАЗИ
JARROS GRIEGOS
GREEK VASES

THE RIVER

The young man was leaving,
and the Chief took him to the river:

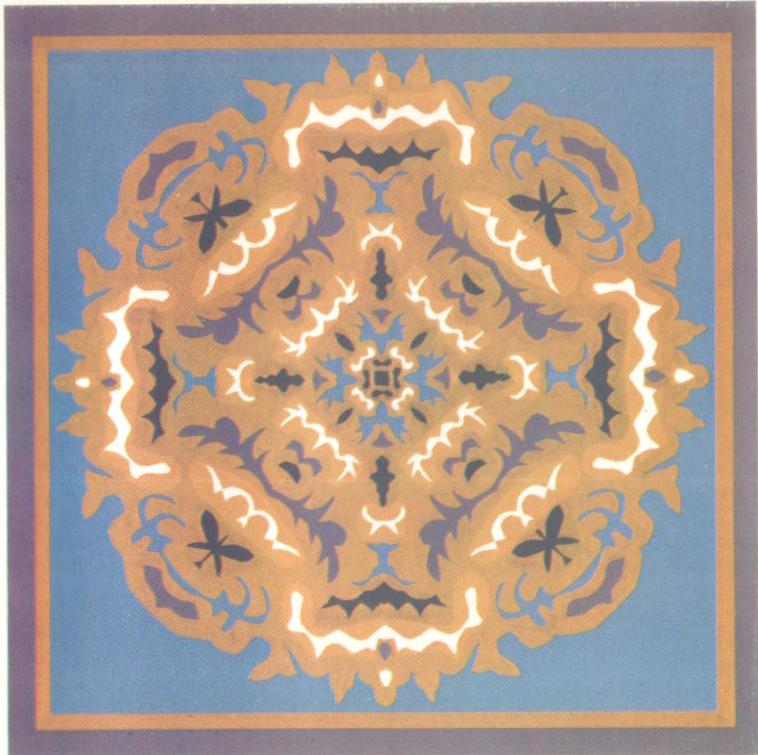
“The river, from its spring
faithful to its origin,
flows on immortal.”

MAR

El marinero leyó
en el libro abierto del mar
que, de antiguos naufragios,
a los valerosos les cupieron
áñforas fenicias.

МОРЕ

Мореплавець вичитав
у розгорненій книзі моря,
що з давніх аварій
відважним лишилися
фінікійські амфори.

CITKA 3 МЕТЕЛИКАМИ
RED CON MARIPOSAS
NET WITH BUTTERFLIES

THE SEA

The sailor read
in the open book of the sea
that, for the brave,
there remained from ancient shipwrecks
Phoenician amphorae.

ARCO IRIS

¿Conoces el arco iris
con el cabello en el río del valle
y los pies en el lago?
Él lloró en su escondite
antes de alegrarse con siete colores.

Pues de lágrimas que traspasa el sol
se alegra el arco iris.

ВЕСЕЛКА

Чи знаєш веселку
з косою в ярі й ногами в ставу?
Вона в затишку плакала
заки на сім барв зраділа.

То від сліз пронизаних сонцем
веселка весела.

ВІТРЯНА ТРОЯНДА
ROSA DE LOS VIENTOS
ROSE OF THE WINDS

THE RAINBOW

Do you know the rainbow
with his locks on the river in the valley
and his feet on the lake?

He wept in his hidding-place
before he rejoiced in his seven colours:

The rainbow is lit up
by sun-bathed tears.

ORACIONES

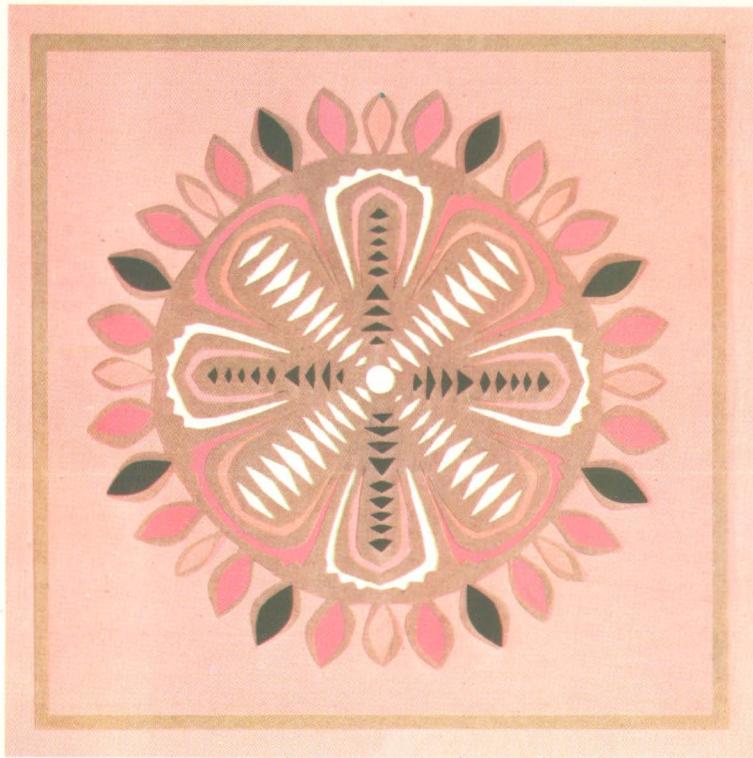
El monge budista
muele sus oraciones en el molino,
el cristiano las ensarta en el rosario,
el labrador las siembra en la tierra.

Lo distinto es el ritual.

МОЛИТВИ

Буддистський монах
меле молитви на млинці,
чернець нанизує їх на чотки,
сіяч їх сипле в землю.

Різниця вся — в обряді.

ШИПШИНА
ROSA SILVESTRE
WILD ROSE

PRAYERS

The Buddhist monk
grinds his prayers in the mill,
the Christian threads them on a rosary,
the ploughman sows them on the soil.

The difference is in the ritual.

YO

Estoy en casa en el palacio del duque
y en la choza del pescador.
Como con tenedor de oro
y cuchara de madera.
Me gustan el vino granate
y el agua de la fuente.
Llevo collar de coral
sobre la túnica de cáñamo.

Я

Я в себе дома в княжій палаті
та в хаті рибалки.
Я їм золотою виделкою
і дерев'яною ложкою.
Мені любі ґранатові вина
так як кринична вода.
Я ношу щире намисто
на конопляній сорочці.

MYSELF

My house is a royal palace
and a fisherman's hut.
I eat with a golden fork
and a wooden spoon.
I drink a topaz-wine
and spring water.
I wear a coral necklace
upon a hempen dress.

PRINTED IN BRAZIL

4800055

\$36.95

